

ƏZİZ QARDASIM...

BÖYÜK ŞƏXSİYYƏTLƏRİN DOSTLUĞU DA BÖYÜK OLUR

Dostluq böyük hissidir.
Əslində bu hissə insanları bir-birinə bağlayan gözəgörünməz tellər də demək olar!
Bu hiss, duyğu, tel həm də müqəddəsdır, safdır, ülvidir!
Çünki onun mayasında paklıq, təmizlik, təmənnasızlıq dayanır!
Dostluğun mahiyyətində dostlar arasında bir düşüncə bənzərliyi, əməl eyniliyi, həyata baxışda oxşarlıq da müşahidə olunur.
Bütövlükdə dostluq mənəvi keyfiyyətdir, mənəvi dəyərdir.
Həm də hər adamın bacarmadığı işdir!
Görünür, bu nəcib duyğunu Allah-Təala hamıya qismət etmir!
Edəndə də birinə az, digərinə çox pay düşür!
Əslində dostluq etməyi bacarmaq özü bir istedaddır, vergidir!
Çoxlu dostu olmaq, bəlkə də çoxlu var-dövlət sahibi olmaq deməkdir!
Dostun böyüyü, kiçiyi, varlısı və kasıbı, imkanlısı və imkansızsı olmur!
Necə deyirlər, dost elə dostdur!
Amma böyük şəxsiyyətlərin dostluğu da böyük olur!
Çünki bu dostluqdan çoxlarına, hətta minlərə və milyonlara belə pay düşə bilər.
Təmiz, pak və təmənnasız pay!
Bəzən dostluq o qədər mehribanlaşır, sıxlaşır ki, qardaşlığa çevrilir.
Dövlət başçılarının dostluğu isə xalqlar arasında münasibətləri ən yüksək səviyyəyə qaldıra bilir!

◆ ◆ ◆
Adətən qardaşlar doğma olurlar.
Amma nadir hallarda xasiyyətçə bir-birlərinə bənzəyirlər!
Qardaşların bir-birlərilə dostluq etməsi də az təsadüf olunandır.
Dostların qardaş, yaxud qardaşların dost olması insanı məmnun və xoşbəxt edən haldır.
Belə insanlara, onların yaxın, isti münasibətlərinə həsəd aparmağa dəyər!
Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan arasındakı dostluq və qardaşlıq kimi yüksək mənəvi bağlılıq da artıq çoxları üçün yüksək nümunəyə çevrilib.

◆ ◆ ◆
Həmişə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin “Tanrı variantı” ilə həll ediləcəyinə inanmışam.
Xeyr, elə düşünməmişəm ki, Tanrımız uca göylərdən enərək bizim yerimizə müharibə aparacaq, erməniləri Qarabağdan

qovaraq torpaqları düşməndən təmizləyəcəkdir.
İnanmışam ki, Allah-Təala düşməni elə vəziyyətə salacaq, havadarlarının başını elə qarışdıracaq ki, biz öz gücümüzlə, həm də düşməndən qisasımızı alaraq məntur erməni məğlub və məhv edəcəyik!
Əslində belə də oldu!
Bu işdə Allah özü bizə kömək etdi!
Eyni zamanda qəti əminəm: əgər Azərbaycana cənab İlham Əliyev, qardaş Türkiyəyə isə hörmətli Rəcəb Tayyib Ərdoğan rəhbərlik etməsəydi, biz XXI əsrin ən yeni müharibəsini apararaq 44 gündə möhtəşəm zəfərə imza ata bilməzdik!
Bu dostluq, qardaşlıq və birlik Azərbaycan Ordusunu belə qüdrətli etdi!
Həm də təkçə ordumuzu yox!
Ermənilərin açıq və gizli müdafiəçiləri, dəstəkçiləri çox idi!
Elə müharibə davam edən müddətdə bəzi dövlət başçıların, beynəlxalq qurumların, bir sıra dünya KİV-inin mövqeyini, çıxarışları oyunları yada salaq...
Türkiyə ilə Azərbaycan birlikdə, bir yerdə olmasaydı, hərbi əməliyyatların və sonrakı hadisələrin hansı məcrada inkişaf edəcəyini, hansı nəticəyə gətirəcəyini bilmək olmazdı!

Dostluğun da tarixi olur

SSRİ-nin görmək istəmədiyi dövlətlərdən biri qardaş Türkiyə idi!
Bəlkə bu, Rusiyanın Türkiyənin sələfi olan Osmanlı İmperiyası ilə dəfələrlə müharibə etməsi, yaxud SSRİ-də çoxsaylı türk kökenli xalqların yaşamasından doğan “ehtiyatlı davranmaqla” bağlı idi?
Qəti nəse söyləməkdə çətinlik çəkirəm...
Gördüyümüz və bildiyimiz o olub ki, Türkiyəyə yolumuzu həmişə bağlı saxlamağa çalışıblar!
Qardaş ölkəyə kimsə gedərdisə, Moskvanın icazəsi ilə və Mockvadan keçməklə gedə bilirdi!
Doğmalarından kimsənin Türkiyədə yaşaması isə həmin adamın Sov.İKP üzvlüyünə qəbulu yolunu bağlayardı...
Bu gün isə ən çox aviareyslər Türkiyə ilə Azərbaycan arasındadır, üstəlik hər iki dövlətin vətəndaşları adi şəxsiyyət vəsiqələri ilə bir-birlərinə qonaq gedirlər...
Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin inkişafında və möhkəmlənməsində hər iki xalqdan olan görkəmli şəxsiyyətlərin böyük rolu olmuşdur.

Əvvəli 1-ci səh.

Dünyada baş verən bir sıra proseslərin təsirinə bu dostluq əlaqələri daim düz xəttə inkişaf etməmiş, dövrün müəyyən sınaqlarına sinə gərmişdir.

Bu dostluğun təməlini iki dahinin söylədiyi əbədi fikirlər təşkil edir!

Və hamı dönə-dönə, sevvə-sevvə həmin müdrik kəlamları məhəbbət və qürurla səsləndirir:

■ **Mustafa Kamal Atatürk:** *“Azərbaycanın kədərli kədərimiz, sevinci sevincimizdir”.*

■ **Ulu Öndər Heydər Əliyev:** *“Türkiyə ilə Azərbaycan bir millət, iki dövlətdir”.*

Tarixin iki sınağını da xatırlatmaq istəyirik:

■ 1915-1916-cı illərdə baş verən Çanaqqala savaşında Türkiyənin ölüm-dirim məsələsi həll olunurdu. Həmin dövüzlərdə üç minə yaxın həmvətənimiz Osmanlı imperatorluğunun ordusu sıralarında könüllü olaraq döyüşmüş, Türkiyənin ərazi bütövlüyü uğrunda gedən bu qanlı dövüzlərdə şəhid olmuşdur!

■ 1918-ci ilin martında daşnak S.Şaumyanın başçılığı ilə azərbaycanlılara qarşı soyqırımı törədilmiş, 30 mindən çox həmvətənimiz Bakı, Quba, Şamaxı və digər ərazilərdə qətlə yetirilmişdir!

Nuru Paşanın rəhbərliyi ilə köməyə gələn türk qardaşlarımız Qafqaz İslam Ordusunun vəsiyyəti ilə paytaxt Bakını erməni-bolşevik işğalından azad etmiş, düşməne sarsıdıcı zərbələr vurmuş, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti hökumətinin Gəncədən Bakıya köçməsinə şərait yaratmışdır.

Bu dostluğun təməli və düstürlüyünü sübut edən daha bir maraqlı fakt:

1920-ci il may ayının 3-də Mustafa Kamal Paşa Şərq Cəbhəsi komandiri Kazım Qarabekir Paşaya aşağıdakı məzmununda, bir məktub yazır: *“Dövlətdə heç pul qalmadı. Ölkə daxilində pul təmin edə biləcəyimiz bir qaynaq yoxdur. Başqa qaynaqlardan pul əldə edəne qədər Azərbaycan hökumətindən borc pul alınmasını təşkil etməni istəyirəm”.*

Qardaş müraciətinə cavab verən Nəriman Nərimanov borc kimi yox, Azərbaycan xalqının yardımı kimi ilk olaraq 30 sistem neft, 2 sistem benzin, 8 sistem kerosin göndərir.

1921-ci ildə Azərbaycan Türkiyəyə 62 sistem neft göndərmiş və bundan sonra savaş qurtarana qədər eyni dəyərde neft və üç vaqon kerosin göndərmə öhdəliyi götürmüşdü.

1922-ci ildə Batumi yolu ilə Azərbaycan tərəfdən 9 min tondan çox kerosin və 350 ton benzin yardımı edilib.

Həmçinin 1921-ci ildə Nərimanov Azərbaycan xalqı adından Türkiyəyə 500 kq qızıl göndərmişdi. Türkiyədə bunun 200 kq-ı dövlət büdcəsinə, qalanı isə silah və sursat üçün istifadə edilmişdi.

Daha sonra Nərimanov 10 milyon qızıl pulu Ankaraya göndərmişdi. Bu yardımlar sayəsində Türkiyədə döyüş içində olan ölkənin vəziyyəti xeyli düzəlmişdi.

Azərbaycanın Qurtuluş savaşını aparan qardaşına göndərdiyi bütün bu pul, yanacaq və digər ləvazimatlar borc yox, yardım idi!

...Mustafa Kamal Paşa Nəriman Nərimanov-a məktub yazaraq, yardımlarına görə təşəkkürünü bildirir, amma bu dəfə borc kimi yəndə də pul və yanacaq istəyir. Nəriman Nərimanov isə ona belə cavab verir: *“Paşam, türk millətində bir ənənə vardır, qardaş qardaşa borc verməz, qardaş qardaşın hər çətin durumunda əlinəndən tutur. Biz qardaş xalqı, hər zaman və hər şərtlər altında bir-birimizin əlindən tutacağıq. Bu gün etdiklərimiz bir qardaşın qardaşına etdiklərindən başqa bir şey deyildir”.*

Dövlətlərini yüksəldənlər və gücləndirənlər

Dünya gücləri heç zaman nə Türkiyənin güclənməsini, nə də Azərbaycanın bir dövlət kimi müstəqilliyini istəmiş, imkanları çatan yere qədər buna mane olmağa çalışmışlar.

Hər dəfə buna nail ola bilməmişlər.

Kənardan gücləri çatmadıqda isə ölkəni içəridən qarışdırmış, “parçala, hökm sür” siyasəti yeritmiş, dövləti özərlərindən asılı vəziyyətdə saxlamağa çalışmışlar.

Kədərli bir fakt.

Ötən əsrin doxsanıncı illərində, AXC-Müsavət çütlüyünün iqtidarı dövründə Azərbaycan özünün ən ağır günlərini yaşayırdı. Ölkə kaos və anarxiya bataqlığında boğulur, Ermənistan vəziyyətdən istifadə edərək ərazilərimizi işğal edirdi. Ağdərə-Kəlbəcər yolunun bağlanması ciddi təhlükə yaratmışdı. Prezident Ə.Əlçibəy dinc əhalinin çıxarılması üçün Süleyman Dəmirəldən ikinci müli vertolyot istəsə də, ala bilməmişdi...

NATO üzvü olan Türkiyə müstəqil addım ata bilmediyindən Ə.Əlçibəyın xahişi yerinə yetirilməmişdi.

Biz buna görə türk qardaşlarımızdan incimirik...

Ərdöğan Türkiyəsi isə bambaşqadır!

Müasir Türkiyə Azərbaycanın, bütün türk dünyasının sevdili, qürur duyduğu dövlət olub!

Bəli, məhz cənab Rəcəb Tayyib Ərdöğanın sayəsində Türkiyə tam müstəqil siyasət yürüdən güc mərkəzinə çevrilib!

Lakin bu, asanlıqla başa gəlməyib.

Az vaxtda keçilən yola nəzər salaq.

Hörmətli Ərdöğanın rəhbərlik etdiyi Ədalət və İnkişaf Partiyası 2002-ci ildə seçkilərdə qələbə qazanaraq, o vaxtdan Türkiyədə təkbəşinə hakimiyyət qurub.

O zamandan indiyədək bütün seçkilərin - 6 parlament, 3 prezident, 4 bələdiyyə seçkilərinin birmənalı qalibi olub. Onun təşəbbüsü ilə keçirilən Konstitusiyaya dəyişikliklə bağlı 3 referendum xalq tərəfindən dəstəklənib.

Ərdöğanın 19 illik hakimiyyəti dövründə Türkiyə:

- güclü iqtisadiyyata, yüksələn rifaha, artan beynəlxalq nüfuzə sahib olub;
- dövlətin büdcəsi, xalqın yaşayış səviyyəsi dəfələrlə artıb;
- dünyanın ən güclü 20 iqtisadiyyatına malik ölkələr sırasına qoşulub;
- regional gücdən tədricən global proseslərin təsiredici ölkəsinə çevrilib;
- İraq, Liviya, Suriya, Yaxın Şərq, Aralıq dənizi hövzəsi, son olaraq da Qafqazdakı proseslərdə əsas faktorlardan biri kimi yeni dünya düzeninin formalaşmasında mühüm rol oynayıb;

ƏZİZ QARDAŞIM ...

BÖYÜK ŞƏXSİYYƏTLƏRİN DOSTLUĞU DA BÖYÜK OLUR

- dünyanın ən güclü turizm ölkələrindən biri olub;
- hazırda ordusu, hərbi sənayesi dünyanın ən yaxşısı sırasındadır;
- daxili separatizm meyillərinə, PKK terror təşkilatlarına qarşı uğurlu savaş aparır;
- böyük risk və fədakarlıq sayəsində FETO terrorçu şəbəkəsinin “paralel dövləti”ni ləğv edib!

İlham Əliyevin 18 illik prezidentliyi də asan və rahat keçməyib!

Bir yandan erməni işğalı, müxtəlif təhdid və təhlükələr, digər tərəfdən əvəxtə görüşləri çoxsaylı və böyükmiqyaslı işlər...

Azərbaycan xalqı Ulu Öndər Heydər Əliyevin müqəddəs vəsiyyətini yerinə yetirərək İlham Əliyevə böyük etimad göstərdi.

Doğrudur, Ümummilli Liderimiz ölkəni məhv olmadan xilas etmiş, ən doğru və etibarlı siyasi inkişaf kursu müəyyən edərək əbədiyyətə qovuşmuşdu.

Lakin...

İlham Əliyev yarımçıq qalan işləri uğurla başa çatdırmalı idi!

Elə ilk sınaq prezident seçkilərinin gecəsi və sonrakı günü - 15-16 oktyabr 2003-cü ildə baş verdi.

Azərbaycanın müstəqilliyini, bir dövlət kimi mövcudluğunu istəməyən qüvvələr “5-ci kolon”un köməyi ilə yenidən ölkədə sabitliyi pozmaq, özbaşınalıq və qanunsuzluq dövrünü geriye qaytarmaq üçün əməli işə keçdilər!

İlk gündən İlham Əliyev qətiyyətli, cəsarətli, müdrik və uzaqqörən dövlət başçısı olduğunu sübuta yetirdi, daxili və xarici düşmənləri yerlərində oturtdu!

Otuz ildən yuxarı bir dövrdə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ölkəmizin “Axilles dabanı” sayılıb, xarici siyasətimizin əsas istiqamətini müəyyən edib.

Prezident İlham Əliyev daim bu incə və həssas məqamı diqqət mərkəzində saxlayıb, gerçəkləşdirdiyi bütün layihələrdə, beynəlxalq miqyasda atdığı hər bir addımda başlıca hədəf kimi götürüb!

Sirr deyil ki, həm beynəlxalq qurum və təşkilatlar, həm də Azərbaycan marağ güdən bəzi aparıcı dövlətlər bu zəif yerimizdən istifadə yolu ilə müəyyən təzyiq və təsir niyyətinə düşür, bu üsulla öz maraqlarını təmin etməyə çalışırdılar.

Digər bir xoşagəlməz məqam ikili standartların mövcudluğu sayılır.

Əslində buna ədalətin tapdalanması, beynəlxalq hüququn iflic edilərək arxa plana keçirilməsi də demək olar.

Lakin cənab İlham Əliyev iti zəkası, xarizmatik şəxsiyyəti, siyasi uzaqqörənliyi, cəsarət, qətiyyət və polad iradəsi sayəsində bütün çətinliklərə sinə gərməyi, maneələri uğurla dəf etməyi, qadicator kimi döyüşərək hədəf məqsədinə çatmağı bacardı!

İlham Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyi dövründə:

- milli maraqlara əsaslanan müstəqil siyasət yeridilib;
- Azərbaycan Avropanın enerji təchizatçılarından birinə çevrilib;

- Böyük İpek yolu ideyası gerçəkləşdirilib;
- Şimal-Cənub, Şərq-Qərb nəqliyyat dəhlizləri işə salınıb;
- okeana çıxışı olmayan Azərbaycan global logistika mərkəzinə çevrilib;
- Azərbaycan Cənubi Qafqazın lider dövləti, söz sahibi statusuna yiyələnib;
- nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlara sədrlik edən Azərbaycan dostlarının, haqq işinin müdafiəçilərinin sayını əhəmiyyətli dərəcədə artırıb;
- ən nəhayət, 44 günlük müharibə dövründə faşist xislətli düşmənin başını əzərək iki əsrlik münaqişəyə, 27 illik işğala son qoy-maqla beş yüz il ərzində ilk dəfə olaraq itirilmiş torpaqları geri qaytarıb!

❖ ❖ ❖

Bir candə iki ürək...

Bir-birinə yüksək məhəbbət və hörmət hissi ilə “Əziz qardaşım” deyə müraciət edən iki dövlət başçısı daim öz dövlətlərinin maraqlarını uca tutan siyasət yürüdü, müstəqil düşündü, müstəqil qərarlar qəbul edir, heç bir təhdid və təzyiq cəhdi qarşısında geri durmurlar!

Kimsə biri olmayan yerdə digərinin yanında onun arxasınca danışmağa cəsarət etməz.

Bələ hal baş verərsə, dərhal cavabını alar, ağzından vurular!

Azərbaycan daim Türkiyənin maraqlarını nəzərə alır, karbohidrogen ehtiyatlarının dünya bazasına çıxarılmasında, transmilli layihələrinin gerçəkləşdirilməsində üstünlüyü qardaş dövlətə verir.

Türkiyə isə ordu quruculuğunda ən müasir silahlarla təchizatda, hərbi kadrların hazırlanmasında Azərbaycanla yaxından kömək göstərdi, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində daima və bütün məsələlərdə yanımızda oldu, bunu bütün səviyyələrdə ucadan bəyan etdi, xəbərdarlıq mesajları ünvanladı.

Çox xoş və qürurduğurucu haldır ki, 10 dekabr 2020-ci ildə Bakıda keçirilən möhtəşəm Zəfər paradında bir millət, iki dövlətin dost və qardaş rəhbəri tənənəli paradı tribuna da yanaşı dayanaraq qəbul edirdilər!

❖ ❖ ❖

İki dost, görkəmli dövlət xadimi bir-birləri haqqında da dəyərli fikirlər söyləmişlər.

İki nümunəni təqdim edirik:

Rəcəb Tayyib Ərdöğan:

- “Azərbaycanın həm hərbi, həm də diplomatiya sahəsində əldə etdiyi bu uğurda ən böyük paylardan biri şübhəsiz ki, əziz qardaşım cənab Prezident İlham Əliyevə aiddir. Qardaşım İlham Əliyev bununla mərhum Heydər Əliyevin ona vəsiyyət olaraq etdiyi arzusunu da yerinə yetirmişdir. Firsətdən istifadə edərək güclü Azərbaycanın əsasını qoyan Ümummilli Lider Heydər Əliyevi də burada rəhmətlə yad edərim. Azərbaycan qardaşım İlham Əliyevin qətiyyətli rəhbərliyi ilə, inşallah, dastan yazmaqda davam edəcəkdir”.

- “Qardaşım İlham Əliyev Azərbaycan xalqının yaşadığı bu qədər faciəyə baxmayaraq, dayanıqlı sabitlik üçün təqdirəlayiq bir mövqeyə ortaya qoymaqladır. Cənab Prezidentin bu xoşniyyətli cəhdlərini biz də dəstəkləyir, həmsöhbətləri tərəfindən dəstəklənilməsinə arzu edirik. Şəhidlərimizin fədakarlığı sayəsində Azərbaycan ərazi bütövlüyünü, şükür olsun, yenidən təmin etmişdir. Artıq Azərbaycan torpaqları illərdə həsrət qaldığı Tərtər çayının sularına qovuşmuşdur. Şuşanın dağılmasının başındakı duman artıq dərdli deyil. Girov qalmış Xaribülbul artıq azaddır və daha gözəl açacaqdır. Köndələncay artıq daha çoxqun axacaq. Araz nəğməsinə daha güclü oxuyacaq. Qarabağ şikəstəsinə oxuyan nəfəslər daha yüksək, daha güclü olacaqdır”.

İlham Əliyev:

- “Dünyada Türkiyə və Azərbaycan qədər bir-birinə yaxın olan ölkələr tapılmaz. Bu, həqiqətdir. Bu gün dünya xəritəsinə baxsaq görərik ki, bizim qədər bir-birinə bağlı olan, bir-birinin hər zaman yanında olan ikinci ölkələr yoxdur. Bizə birləşdirən həm ortaq tarix, din, mədəniyyət, dil, ədəbiyyat, eyni zamanda, bizim siyasətimizdir. Türkiyə və Azərbaycan dünya miqyasında müstəqil siyasət yürüdən ölkələrdir. Türkiyənin gücü bizim gücümüzü artırır. Bu gün əziz Qardaşımın liderliyi sayəsində Türkiyə dünya miqyasında güc mərkəzinə çevrilib. Dünyanın bir çox ölkələrində Türkiyə haqqı, ədalətli qoruyur, müdafiə edir. Əzilmiş xalqların maraqlarını müdafiə edir və ədalətli, beynəlxalq hüququ bərpə edir. Bu gün Ərdöğan Türkiyəsi dünya üçün bir nümunədir, müstəqillik, mərdlik, cəsarət nümayişdir və inkişaf nümayişdir”.
- “Vətən müharibəsinin ilk günlərindən, daha doğrusu, ilk saatlarından biz Türkiyənin dəstəyini hiss edirdik. Türkiyənin Cümhurbaşkanı Rəcəb Tayyib Ərdöğan ilk saatlardan Azərbaycanın haqq işinə öz dəstəyini verdi. Onun açıq, birmənalı və sərt açıqlamaları Azərbaycan xalqını çox sevindirdi. Mənim qardaşım demişdir ki, bu müharibədə Azərbaycan haqlıdır, demişdir ki, Azərbaycan tək deyil və Türkiyə hər zaman Azərbaycanın yanındadır. Bu, birliyi-mizin, qardaşlığımızın təzahürüdür. Türkiyənin Azərbaycana verdiyi siyasi və mənəvi dəstək hər bir Azərbaycan vətəndaşını qürurlandırır, sevindirir. Bu gün biz birlikdə Zəfər paradında iştirak edərkən, bir daha bizim birliyimizi həm xalqlarımıza, eyni zamanda, bütün dünyaya göstəririk”.

❖ ❖ ❖

Müdrək atalar sözü var: dostunu mənə göstər, kim olduğunu sənə deyim!

Atanı, qardaşını, əmini, dayını... yox, məhz dostunu!

Maraqlıdır, deyilmi!

Yəqin ki, dostun kimdir deyəndə cənab İlham Əliyev birinci hörmətli Rəcəb Tayyib Ərdöğanı və ya əksinə, Rəcəb Tayyib Ərdöğan İlham Əliyevi göstərir!

Hər ikisi də doğrudur və haqlıdır!

Həm də bu dostluq və məhribanlığ təkə bu iki görkəmli şəxsiyyətə deyil, Türkiyə və Azərbaycan xalqına da hava, su kimi gərəkdir!

Bu dostluq, qardaşlıq Şuşa səfəridə daha da möhkəmlənəcək və müqəddəs örnəyə çevriləcəkdir!

Tanrı hər ikisini qorusun, bəd nəzərlərdən uzaq etsin!

Bəxtiyar SADIQOV

